

Lommel bestemt laatste staatsboerderij als museum

nieuws

De laatste kolonisatiepoging in België vond plaats in de jaren 1850 in Lommel. De overheid wilde de hongersnood oplossen door de schrale Kempische grond te ontginnen en er staatsboerderijen te vestigen die bevolkt werden met hard werkende arbeiders uit andere provincies. Slechts weinigen kennen dit verhaal. Daarom is de stad Lommel een van die boerderijen aan het opknappen om er vanaf volgend jaar een tentoonstelling in onder te brengen.

🕒 23 AUGUSTUS 2006 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 13:57

De laatste kolonisatiepoging in België vond plaats in de jaren 1850 in Lommel. Slechts weinigen kennen de geschiedenis. Daarom besloot de stad Lommel enkele jaren geleden een van de staatsboerderijen in de Koloniestraat te kopen en op te knappen. Een tentoonstelling vertelt het verhaal achter Lommel-Kolonie.

We gaan even terug in de tijd. 1850. De textielnijverheid die even daarvoor nog hoogtij vierde in Oost- en West-Vlaanderen bloeide uit. Vlaanderen was overbevolkt en de mislukking van de aardappel oogst zorgde voor heel wat armoede en hongersnood. "De overheid dacht de hongersnood te kunnen oplossen door de schrale Kempische grond te ontginnen", vertelt Veerle Leysen van Museum Kempenland in Lommel. Er werd in de Kempen een kanalennet aangelegd om het vervoer tussen steden en platteland te vergemakkelijken.

"In Lommel was de belangrijkste functie van het kanaal de aanleg van vloeiveiden om de ontginning van de droge heidegronden te bevorderen", gaat Leysen verder. De mensen gingen uit van het principe: met water wint men gras, met gras voedt men vee, met vee produceert men mest en met mest kan men ontginnen.

De overheid koos goedwerkende arbeiders uit Oost- en West Vlaanderen en Antwerpen om ze naar de Kempen te sturen voor het project 'colonie agricole'. "Twintig hoeves werden er gebouwd. Tien aan elke kant van het kanaal, wat vandaag de Koloniestraat is, samen met een kerk, pastorie en schooltje", legt Veerle uit. "De landbouwers kregen zo goed als niks. Elke boerderij kreeg vijf hectare grond, waarvan een hectare vloeiveide en verder werd een hectare omgeploegd en gemest en zelfs voor de helft ingezaaid met rogge. Daarnaast bevond zich in elke boerderij wat mest."

De overheid wilde aantonen dat het project kon slagen zonder investeringen en hoopte zou dat privé-initiatiefnemers het voorbeeld zou volgen. "De boeren konden zich met zo weinig niet overeind houden. Ze besloten dan maar te helpen met de aanleg van het kanaal en overleefden als dagloners op de vloeiveiden. Al na tien jaar ging het project ter ziele. En dat betekende meteen het einde van het laatste Belgische kolonisatieproject". De boerderijen werden verkocht aan vooral eigen mensen uit de streek en zo ontstond het gehucht Lommel-Kolonie.

Bron: Het Nieuwsblad

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)